

GAZETA LWOWSKA.

We Srodę

N^{ro}. 57.

17. Maia 1820.

Wiadomości kraiove.

Z Wiednia dnia 4. Maia. — Zawierzytel-niony Posel Jego Katolickiey Mości Króla Hiszpańskiego na Dworze tutejszym P. Ce-vállos miał zaszczyt na prywatnem posłucha-niu zeszytej Niedzieli w d. 30. Kwietnia zło-żyć Najjaśniejszemu Panu list odwołujący go i był uprzeymie. od niego przyjęty. Jego Ce-sarska Mość kazał wręczyć wspomnionemu Po-słowi w upominek, suto wysadzoną dyamentami tabakierkę ze swoim wyobrażeniem.

Z Wiednia d. 5. Maia. — Dzisiaj od-były się tu dwudzieste siódme Obrady zgromadzonych Pełnomocników Gabinetów Nie-mieckich w gmachu C. K. tajney Kancellaryi Nadwornej Stanu.

O przybyciu Najjaśniejszych Cesarstwa i Arcy-Xiężny Klementyny, Xiężniczki Sa-lerno do Berna zawiera tameczna gazeta pod dnem 1. Maia co następuje: Dzisiaj po godzinie wieczorem miało szczęście miasto tu-tejsze oglądać w pożądanem zdrowiu przyby-łych: Najjaśniejszego Cesarza i Cesarzową wraz z Arcy-Xiężną Klementyną, Xiężną Sa-lerno. Ze wszystkich stron miasta i przedmieść biegli mocno uradowani mieszkańcy na place i ulice, któremi Ich Mość Cesarstwo z Arcy-Xiężną przejeżdżali, udając się do mieszkania Gubernatora dla siebie przygotowanego.

Kilkoma godzinami wprzód przybył tu także Arcy-Xięże Kardynał, Xięże Arcybiskup Rudolf z Ołemuńca.

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpania.

Minister wojny wydał na d. 11. Kwietnia do Inspektorów i Naczelników różney broni następujący rozkaz: „Król powziął z hołścią, iż żołnierz z iego gwardyi w nocy zeszytej jeżeli nie przez występne toć nieroztropne mowy, dał powód do chwilowego zaburzenia spokojności; ażeby fałszywe nieiako wyobra-

żenia nie były powodem na przyszłość do istot-nych nieprzyjemności, wołą iest Króla, byście WPanowie uwiadomili wszystkich członków kor-pusów swoich, którym dowodzicie, iż ponie-waż Jego Królewska Mość z własnych pobu-dek zaprzyściągł Konstytucyją polityczną, bę-dącą fundamentalnem prawem Państwa, po-stanowił więc utrzymać ją wszystkimi owymi środkami, które taż Konstytucyia mu podaie; uważani zatém będą ci za godnych kary, którzy czynnościami lub mowami, nie zechcą dadź swe-go przyzwolenia należącego się od wszystkich Hiszpanów tey uroczystey zgodzie, łączą-cęj Naród z Królem w ieden nierozerwany węzeł. Jego Królewska Mość ma pewną nad-zieję, iż ci, którzy Jego Królewską otacza-ją osobę, iak najmocniejsze dadzą dowody przywiązania, miłości swoiey do Konstytucyi i terażniejszego Rządu Hiszpanii.

Margrabia de las Amarillas.“
Jenerał Porucznik D. Jose Santoci-l-des mianowany iest Jenerałem Kapitanem E-stremadury; Marszałek polny D. Juan Or-dovas Jeneralnym Dowodzcą wysp Kana-ryjskich a Pułkownik D. Ramon de la Pola Dowodzcą wojskowym w Asturyi.

Gazeta Dworska Madrycka, potwierdza mianowanie Dowodzców woyska będącego na wyspie Leonu. Quiroga, Riego, Arco Agnero, O'Dali i Banos mianowani są Mar-szałkami polnymi z tym dodatkiem: iż Król postanowił posunąć ich na wyższy stopień ze względu odznaczonych usług, których dowody ciż Dowodzcy dali swoiey Oyczyźnie.

Dzienniki Madryckie donoszą regularnie o posiedzeniach Zgromadzenia pa-tryotycznego w kawiarni Narodowej i konstytucyney Lorenzyniego; imie to, ma klub zgromadziący się w teyże kawiarni. Oto iest z protokołu iego pod 3. Kwiet-nia wyciąg następujący: „Naypierwey odczy-tano uwagi nad postępowaniem Jenerała Frey-re podczas nieszczyśnych wypadków w Ka-dyxie usunięto sprzeczności, które się wy-hazują z iego listów urzędowych i podaie w

podeyrzenie jego działania. List napisany do zgromadzenia tegoż z Malagi donosi, że złem słacy knują spisek do przeciwwolucyi, lecz ta zniszczoną będzie przez przyjaciel wolności, oczekujących co chwila przybycia oycy Oyczyzny, D. Martinez de la Rosa, wygnanego Deputowanego i przygotowujących wóz tryumfalny do uroczystego jego wjazdu; potem czytano przedstawienie, które podadź chce Zgromadzenie do Junty prowizoryczney dla uzyskania od Króla, aby tymczasowie do Zgromadzenia się Stanów (*Cortes*) zawieszono było dalsze uwolnienie od szlabów klasztornych i wolno było klasztorom dobra swoje sprzedawać. Jeden z obecnych mowców wstąpił na mównicę dla okazania patriotyizmu P. I. omenich Naczelnika cywilnego tej Prowincyi pod czas zniesienia Stanów (*Cortes*); w mowie swojej wyraził podziwienie dla czego ten zacny i przesławiony mąż nie jest znowu na swoim miejscu, podczas gdy ten, co teraz to zajmuje miejsce jeszcze nie okazał istotnego przyzwolenia za nowym przedkiem rzeczy. W koncu zaś, gazeta wychodząca pod tytułem Dostrzegacz Lorenzyński uznana za niekonstytucyjną, wskazaną została na spalenie, co natychmiast podczas tego posiedzenia wykonano. Na posiedzeniu dnia następującego przyjęto iednomyślnie wniosek mający za cel prośzenia Króla, ażeby nieśmiertelnego Riego mianował Dowodzą gwardyi mieyskiej Madryckiey.

Zwłoki Jenerała Porucznika Lacy rozstrzelanego za zbrodnię Stanu, przywieziono do Barcellony na d. 31. Marca na pokładzie okręta wojennego przybyłego z Majorki.

Jeden z Członków klubu Lorenzyńskiego wniósł skargę, iż wiele znajduwac się ma ieszcze osob w Madrycie nieprzychylnych nowemu porządkowi rzeczy. Podano oraz obszerną listę wszystkich tych podeyrzanych osób, a na następującem posiedzeniu wniesiono, ażeby je oddalić z miasta.

W Marsylii nadeszły wiadomości z Kadyxu, podług których rozpoczęto już badania względem tamecznych krwawych wypadków. Junta centralna mianowała do słuchania świadków właściwą Kommissyję, śledztwo to, ma trwać długo, z powodu wielkiej liczby tychże świadków. Wielu oskarża ieszcze po części Jenerała Freyre. Nie jest on aresztowany i chce się udadz do Madrytu dla zdania sprawy Rządowi ze swojego postępowania, wielu innych Jenerałów znajdujących się podczas owych wypadków w Andaluzyi, podobnież powołano do Madrytu. — List z

Malagi pisany do domu kupieckiego w Marsylii zapewnia, iż Quiroga wezwany iest równie z innymi Dowodzcami do Madrytu, lecz się temu sprzeciwia i sciągnął wszystkie wysłane oddziały swojego woyska na wyspę Leonu. Mowią, że Quiroga nie dowierza niektórym Jeneratom dowodzącym teraz w Andaluzyi tak, iak wielu osobom mającym wielki wpływ w Madrycie i dla tego woli zostać na czele swojego korpusu, ażeby przy następnych wypadkach mógł swoje rozpocząć kroki. Ponieważ zaś do uskutecznienia tego potrzeba było pozor, oświadczył zatem, iż nie rozpuści swojego korpusu dotąd, póki się nie zbiorą Stany (*Cortes*); przednie był on już przekonany, iż nie przedsięwzma przeciwko niemu żadnych gwałtownych środków. Uderzając atoli iest rzeczą, iż czyni wciąż uzbraiania na wyspie; zbiegi z różnych pułków miały wzmocnić korpus jego od 2 do 3000 tysięcy ludzi. Zamiary jego, pokręwa ieszcze zasłona. W Marsylii mówią o różnych opozycyjach, które się miały okazać w różnych częściach Hiszpanii, przeciwko terażniejszemu rzeczy porządkowi.

Dziennik Renomme donosi w wyrazach pełnych tajemnie o pochodzie Jenerała Cruz-Murgeon z częścią swojej dywizyi na d. 31. Marca z Utrera do Xeres i o wysłaniu batalionu Rey i Ameryki z Kadyxu przez Jenerała O'Donoju na d. 30. Marca; daie on do zrozumienia, iż odkryto plany albo do przeciwwolucyi albo nowego zrabowania miasta.

Gazeta Dworska Madrycka ogłasza doniesienie urzędowe Jeneralnego Kapitana Andaluzyi Don Juan O'Donoju datowane z Kadyxu pod d. 4. Kwietnia, donoszące o jego wieździe na wyspę Leon i do Kadyxu, gdzie z wielkim zapatem i uroczystością był przyjęty; podczas bytności swey, otoczony od nowych Jenerałów Quirogi i Riego na rozkaz Królewski, utworzył nową załogę Kadyxęską z woysk będących na wyspie Leon. O'Donoju mianował iednego z przedniejszych Officerów Quirogi, Marszałka polnego de Camp Odally Dowodzącą obozu w S. Rocha. Król, z tego wszystkiego iak donosi gazeta Dworska, okazał swoje naywiększe zadowolnienie. Powięzione śledztwo względem wypadków Kadyxęskich Jenerałowi, Stanistawowi Sanchez Salvador, Król odiał, a poruczył takowe Pułkownikowi Raymundowi Sanchez Salvador. Na rozkaz Króla wyszć ma pod żagle kilka okrętów wojennych, dla zasłonięcia od rozboyników morskich mie-

dzy przyładkiem Ś. Wicentego i S. Maryia, spodziewanych z Ameryki okrętów kupieckich; mający być wysłany okręt z Kartageny krążyć ma koło przyładku Gata. Biskup Malagski zaprzysiął Konstytucyą z warunkiem: „iako dalece mi dozwala Religia.“ Dzienniki Hiszpańskie wiodą spór, czyli takowy warunek może być dopuszczony. Zdzwoniono się nad umieszczeniem w Konstytucyoniście wyjątku z gazet Karrakaskich, w którym zarzucają Boliwarowi, iż powzięciu Santa Fé de Bogata kazał stracić 250 osób mających i duchownych; dalej wyrażono w tymże, iż Morales zebrał korpus z 5000 ludzi, który ma być postrachem dla rokoszan i że Jenerał Morillo otrzymał korzyści nad Dowodzcą powstańców Paetz.

Dziennik rozpraw i gazeta Francyi zawierają o knuiącym się związku pierwszych sprawców Rewolucyi w całej Hiszpanii, przeciwko terazniejszey środkowey Juncie panującej w Madrycie, z której postępowania, nie są zupełnie zadowolnieni. Oddalenie przez Minę cywilnego Rządcy Escudero przysłanego z Madrytu do Nawarry i obstawanie za utrzymaniem się Quirogi na wyspie Leonu, uderzającym są potwierdzeniem tego. W Vallodolidzie otworzyła się Junta opozycyjna, do której wysłał Mina dwóch Oficerów. W klubie Lorynzyńskim słycać codziennie o wnioskach Jakubińskich. Członek ieden wniósł, ażeby wypędzić wszystkich Alguazils z kraju i miejsca ich obsadzić zastężonymi żołnierzami. Cały klub podał w iedney prośbie środkowey Juncie o oddalenie podejrzaných Urzędników umieszczonych na liście załączoney; w drugiej o zabronienie przyymowania do klasztorów, i t. d. — Bieg gońców przez Irun do Francyi i reczty Europy jest nierównie mocniejszy jest był w roku 1808.

Wielka Brytania i Irlandya.

Chociaż spiskowych Catostreetskich będących teraz pod Sądem usiłują wystawić biednymi i opuszczonymi od wszystkich, to przecie podług zapewnienia Kurjera pewna, iż im nie zbywa na przyjaciółach w pewney klāsie i wedle zasad ze znaiomych osób ułożony wydział bacznym jest na postępowanie w tej sprawie, i zbiera się każdej nocy, dla naradzenia się względem naystosowniejszych środków.

Z Glasgowa donoszą pod d. 11. Kwietnia, że miasto używa zwyczajnego pokoju, postrach minął iienne zatrudnienia zwy-

kłym odbywają się sposobem. Poymanyh Radykalistów przyprawdzano codziennie. Fabrykanci Glasgowscy postanowili nieprzyymować żadnego z robotników, który pogroźkami powstańców uwiedziony opuścił robotę dopóty, dopóki przez śledztwo uwolniony nie zostanie. Z reszty Szkocyi nadchodzą ieszcze wiadomości o skupianiu się Ludu, atoli ten zbacza tam gdzie jest wojsko. — Chorągiew, którą naleziono, miała napis: „Kto uderzy człowieka i zabije go powinien także być zabity.“ (Stosowano to zapewne do niektórych wypadków). W Glasgowie badane były z znaczniejsze osoby, osobiwie Adwokaci.

Francya.

Kommissya Izby Deputowanych mianowana do zdania sprawy względem nowego prawa wyborowego wybrała na swojego Prezesa P. Lainé. Przełożenie P. Madier de Mentjau względem petycyi czyniącej wielkie wrażenie, nastąpić miało d. 25. Kwietnia. Stosownie do teyże petycyi, w której P. Madier de Mentjau doniósł Izbie Deputowanych o tajemnym Ultraroyalistów związku i o kierującym wydziale w Paryżu, zawiera gazeta Francyi przeciwnie podaną prośbę do Izby, której autor wymienił się ma dopiero podczas rozpraw nad tą drugą petycyją. Autor wyraża, iż ma oznaczyć Izbie o wielkim spisku, którego celem jest zniszczyć prawność wiarotomnemi i złośliwemi zabiegami. Istnienie wielkie spisek, ażeby w przyszłości puinałem, zabiegami położyć koniec Rządowi konstytucyjnemu Burbonów. W tym zamiarze pracują przysiężeni już lat kilka, ażeby rozgłosić wieść o tajemnie kierującym wydziale Ultraroyalistów i twierdzą, iż to tamie już z Rząd w iego biegu i zagraża onemu ieszcze bardziej na przyszłość. Autor tej drugiey petycyi żąda z tego powodu, ażeby Izba przesała ją Ministrowi sprawiedliwości, by ten żądał właściwych dowodów od P. Madier de Montjau dla odkrycia i dochodzenia prawem tych, którzy w okólniku P. Madier wykazani są jako kierujący wydziałem Ultraroyalistycznym i którzy dali mu powód, że podał swą petycyję do Izby. Śledztwo to podług autora drugiey petycyi, może podać wielkie obiaśnienie o knowanym spisku przez Liberalistów przeciwko prawnie panującej rodzinie i krajowi.

Po rogach ulic ziawiły się od kilku dni buntownicze odezwy i nie można się było dowiedzieć iakim sposobem były przyklepane, chociaż się to działo w środ dnia. Zdawało się, iakoby sposobem czarodziejskim pokazały

sę na musze. Nakoniec schwytano sprawcę; był to stary człowiek, noszący kómorę optyczną, nie stawiał ją lecz tylko tylko wspierał na kamięniach będących do spocznienia, ażeby nie cō swoim żyżom ulżył. W tej kómorze siedziało dziecię, z tyłu były drzwiczki, wtedy kiedy kómorka ta spoczywała, dziecię ukrytemi drzwiczkami przyklepiało kartę na murze. Człowiek ten uważał tę porę, kiedy nikt koło rogu ulicy nie przechodził i w tęczas szedł daley, karta już była na murze i nikt niepomyślał jakim sposobem tamże przyklepioną została.

Zjednoczone Niderlany.

D. 13. Kwietnia wezwani zostali przed Sąd instrakcyjny PP. Constant i Jouan Redaktorowie i drukarze Dziennika *Constitutionel d'Anvers*, a to na zaszła skargę z d. 1. t. m. podaną przez Posta Pruskiego w Hadze Xięcia Hatzfelda, z powodu umieszczonej wiadomości w tymże Dzienniku wyjętej z dziennika Francuzkiego *Censeur Européen*, dotyczącej się zatargów pomiędzy Officerami Pruskiemi i mieszczanami Koblenckymi.

Redaktor tygodnika Brukselskiego „Echo“ P. Brialmont uwięziony dla tego, że wyjął artykuł z Dziennika Francuzkiego *Bibliothèque historique* i pociągnięty jest do Sądu oskarżającego.

Niemcy.

Senat karzący Królewsko - Wirtembergski w Eslingen, wskazał byłego Redaktora nowy gazety Stutgardzkiej Fryderyka Seybolda obwinionego o występki przeciwko prawu prassy, na sześciomiesięczne więzienie w twierdzy, Redaktor odwołał się do Sądu Appellacyjnego.

Sąd Appellacyjny w Frankfurcie odrzucił pod d. 3. Kwietnia żądanie P. Borne podane o wynagrodzenie, za wycierpiane przez tegoż bezprawne uwięzienie, lecz tenże apelował nanowo.

Gazety Lipskie donoszą z tego miasta pod d. 21. Kwietnia co następuje: „Dnia 19. b. m. przybył tutaj C. K. Austriacki Marszałek polny i Prezes Rady nadwornej wojennej Xięże Schwarzenberg z swoją małżonką. Sławny Wódz zabawi się dla pradowania swego zdrowia i użycia Rady Doktora Hahnemann kilka miesięcy w Lipsku, miejscu środkowym wielkiej widowni jego nieśmiertelnej sławy. Każdy mieszkaniec tego miasta

dzieli uczucie wszystkich Niemców, iż Lipsk umieszczony będzie przyjemnie i z szacunkiem po drugi raz w historyi tego znakomitego miasta.“

Piszę z Lipska; iż Hrabia Bucholz który wyzwał był pierwey P. Stourdza, uwięziony jest z powodu politycznego Katechizmu. Uwięziony jest także w Koblenckym młody adwokat P. Hammer.

Prusy.

Podług wiadomości z Berlina umieszczonych w gazecie Norymberskiej Doktor John był ehory od niejakiego czasu, lecz znów zaczyna się mieć lepiej. Zona jego odwiedzała go często w słabosci. Głoszono, iakoby był niebezpiecznie chory na febrę nerwową, atoli wiadomi twierdzą, iż słaby był z zaziębienia, którego dostał trawiąc chwile dozwolone, w małym ogrodku przytykającym do jego więzienia.

Stosownie do wydanego niedawno zakazu od wydziału teologicznego Münsterskiego, iż żaden teolog nie może słuchać nauk winnym instytucie teologicznym, Ministeryum Religii i oświecenia, gruntując się na rozkazie Królewskim Gabinetowym z d. 6. Kwietnia postanowiło, aby wydział teologiczny w Münster uprzednie zawiesić i zakazać otworzenia i dawania nauk aż do dalszego rozporządzenia. W uwiadomieniu, w tym względzie wydanem wyrażono, iż ponieważ wydział teologiczny nie dał się nakłonić do zaniechania postępowania uymniającego powadze Państwa i naruszającego inne naukowe instytucy, zatem skutki takowe nastąpić musiały; albowiem instytucy naukowy, obok którego inne instytucy naukowe ustanowione i wspierane przez Króla tracą na swojej sławie, nie może być w takowym składzie rzeczy cierpianym. Dalsze kary względem obwinionego są wstrzymane.

Poborcy cła dróg i mostów w obwodzie Merseburgskim odebrali rozkaz pobierania na przyszłość osobiście cła od powozów a to tym sposobem, aby woznica nie był przymuszony złożyć z wczu dla zapłacenia.

Wyrok Sądu wyższego Naumburskiego wskazuje Rosenthala zbiegłego ucznia z Halli na utratę majątku i powieszenia jego wyobrażenia na pręgiertzu mającym się wystawić, za śmiertelnie ranienie w pojedynku ucznia Strickera z Brandeburga.